כאן למפרע כאן להבא מכל מקום קשיא אמר רבינא לא קשיא הכי קאמר השאילה חלוקה לנכרית בעלת כתם הרי זו תולה בה והא או ליושבת על הכתם קתני הכי קאמר או ליושבת על דם טוהר בעלת כתם תולה בה: שלש שלבשו כו' שהיה ר' נחמיה כו': אמר רב מתנה מ"ט דר' נחמיה דכתיב °ונקתה לארץ תשב כיון שישבה לארץ נקתה אמר רב הונא אמר רבי חנינא *מטהר היה רבי נחמיה אפילו באחורי כלי חרס פשיטא מהו דתימא ליגזור גבו אטו תוכו קמ"ל אמר אביי מטהר היה ר' נחמיה במטלניות שאין בהן שלש על שלש דלא חזיין לא לעניים ולא לעשירים דרש רב חייא בר רב מתנה משמיה דרב הלכה כר' נחמיה אמר ליה רב נחמן אבא תני מעשה בא לפני חכמים וטמאום ואת אמרת הלכה כרבי נחמיה מאי היא דתניא שתי נשים שהיו טוחנות ברחיים של יד ונמצא דם תחת הפנימית שתיהן טמאות תחת החיצונה החיצונה טמאה והפנימית טהורה בינתים שתיהן טמאות [א] היה מעשה ונמצא דם על שפתה של אמבטי ועל עלה של זית בשעה שמסיקות את התנור ובא מעשה לפני חכמים וטמאום תנאי היא דתניא ר' יעקב מטמא ורבי נחמיה מטהר והורו חכמים כרבי נחמיה: **מתני'** *שלש נשים שהיו ישנות במטה אחת ונמצא דם תחת אחת מהן כולן טמאות בדקה אחת מהן ונמצאת טמאה היא טמאה ושתיהן טהורות ותולות זו בזו ואם לא היו ראוין לראות רואין אותן כאילו הן ראויות: **גמ'** אמר רב יהודה אמר רב והוא שבדקה עצמה כשיעור וסת סבר לה כבר פדא דאמר כל שבעלה בחטאת טהרותיה טמאות בעלה באשם תלוי טהרותיה תלויות בעלה פטור טהרותיה טהורות ורבי אושעיא אמר אפילו בעלה בחטאת טהרותיה תלויות בשלמא התם איכא למימר שמש עכביה לדם [אבל] הכא אם איתא דהוי דם מאן עכביה א"ר ירמיה משל דר' אושעיא למה הדבר דומה לילד וזקן שהיו מהלכין בדרך כל זמן שהיו בדרך ילד שהוא לבא נכנסו לעיר ילד ממהר לבא ואמר אביי משל דר' אושעיא למה הדבר דומה לאדם שנותן אצבע בעין כל זמן שאצבע בעין דמעה שוהא לבא נטל האצבע דמעה ממהרת לבא: ותולות זו בזו: ת"ר כיצד תולות זו בזו עוברה ושאינה עוברה תולה עוברה בשאינה עוברה מניקה ושאינה מניקה תולה מניקה בשאינה מניקה זקנה ושאינה זקנה תולה זקנה בשאינה זקנה בתולה ושאינה בתולה תולה בתולה בשאינה בתולה היו שתיהן עוברות שתיהן מניקות שתיהן זקנות שתיהן בתולות זו היא ששנינו לא היו ראויות לראות רואין

כאילו

כאן למפרע כאן להבא. פרש"י למפרע תולה דלא מקלקלה לה בהכי ולא טמאה למפרע להבא אינה תולה בבעלת כתם בגוי שלה דמקלקלה לה ומאי הוים דמקלקלה לה לכך טפי מינה והא תימה שגלה זה הכתם בחברתה לאלתר ומפרש הר"י למפרע אם בעלת הכתם הכירה בכתמה ואח"כ לבשה היא וחברתה חלוק ונמצא בה כתם תולה בה כיון שכבר הכירה בטומאה קודם שבא הספק בשתיהן כאן להבא שלבשו שתיהן חלוק ונמצא בו כתם ולא ידע ממי הוא ואח"כ לבשה חלוק ונמצא בו כתם אע"ג שהיא ודאי טמאה ע"י כתם שלה תולה ולא ידע בה עד אחר שאירע בה ובחברתה הספק אינה תולה ויש לפרש לשון הש"ס איפכא למפרע אין תולין ולהבא תולין וקרי למפרע ולהבא לשאלה שהחלוק אם שאלה שהחלוק היה למפרע קודם שבעלת שהחלוק הכירה כתמה ולהבא שאלה שהחלוק שממנו אירע הספק בשתיהן היתה אחר מציאת הכתם של בעלת הכתם תולין והיא היא: **במטלניות** שאין בהן שלש על שלש. והכא לא פריך פשיטא כמו לעיל דגזרינן פרק דם חטאת (דף נב.) *משמע דלאו חשיב עלייהו ויהיו מקבלים טומאה: **והוא** שבדקה עצמה כשיעור וסת. לאו דוקא בדקה אלא קנחה כדאמר בפ"ק (לעיל דף יב.) דלא מסכתא בדיקה כשיעור וסת: **בעלה** פטור טהרותיה טהורות. פ"ה ולית ליה טומאה מעת לעת כשמאי או נמי כר' נשים שדיין שעתן ועוד י"ל באשה שיש לה וסת אי נמי בתולין שאין בהן טומאה מעת לעת: **אימא** שמש עכביה לדם אבל הכא ס'. וא"ת כיון דיכול להיות דאע"ג דנמצא כשיעור וסת שלא היה דם בשעת ביאה אם כן אמאי בעלה בחטאת הא ספק הוא וי"ל כיון דרוב פעמים בא מקודם ותשמיש הוא דאיכא למתלי במיעוט שמש שמא מן התורה: **עוברה** ושאינה עוברה ס'. אור"י דוקא בכך מניעה דקאמר הש"ס תולין אבל יש לה וסת דמסולקת בדמים דהא אמרינן בה דיה שעתה אינה תולה באין לה וסת וכן יש לה וסת ולא הגיע שעת וסתה אין תולה בהגיע שעת וסתה:

אמר

כאן למפרע. לענין טומאת מפרע תולין דלא מקלקלה לה בהכי ולא תטמא למפרע אבל מכאן ולהבא אין תולה דמקלקלה לה ומאי הוים דמקלקלה לה טפי מינה: מכל מקום קשיא. דלרבנן שמעון תולין וקשיא לגר ליואי: אמר רבינא. תרין רישא וסיפא הכי ולא תקשי לגר ליואי: לנכרית בעלת הכתם הרי זו תולה בה. כלומר לנכרית הרואה הרי בעלת הכתם זו תולה בנכרית: והא או ליושבת קתני. והך לאו יושבת היא דהא השתא היא דאישתכח עלה ויושבת משמע שהתחילה למנות שבעת ימים: הכי קאמר. השאילה חלוקה לנכרית או לישראלית יושבת על דם טוהר דדמיה טהורין ואין כאן קלקול הרי בעלת כתם תולה בה: אטו תוכו. דדבר המקבל טומאה הוא ומקבל גזרת כתמים לטמא אשה מדרבנן: פנימית. שאצל הרחיים: שתיהן טמאות. שאותה דוחקת עצמה להתקרב אל הרחיים ועוברת ונכנסה (א)למעמדה הפנימית הילכך שתיהן עברו שם ולא ידעינן מהי נפל: הפנימית טהורה. שהפנימית אינה מתרחקת מן הרחיים ליכנס במעמד החיצון: אמבטי. מרחץ שהיו באות לרחוץ: וטמאום. והא עלה של זית דלא מקבל טומאה ומקבל כתמים ומדקתני והביאום לפני חכמים מכלל דרבים פליגי עליה: תנאי היא. דאיכא תנא דרבנן דיחידאה פליג עליה ורבנן מודו ליה: **מתני'** ותולות זו בזו. בגמרא מפרש לה שאם היתה האחת מעוברת תולה הדם בשאינה מעוברת והיא טהורה: ואם לא היו ראויות וכו'. בגמ' מפרש שאם היו כולן מעוברות או כולן מניקות כולן טמאות כאילו ראויות לראות דאמרן דם מבינייהו נפק: **גמ'** והוא שבדקה עצמה כשיעור וסת. של מלאכה הילכך מוקמינן האי דם בידיה ואינך טהורות: כבר פדא דאמר כל שבעלה בחטאת כו'. אשה שנתעסקה בטהרות ופרשה וראתה דם כשיעור וסת לגבי בעלה כי האי שיעורא הוי בעלה בחטאת דמוקמינן האי דם בשעת בעילה ותלוי הכא נמי מוקמינן ליה בודאי בשעת עסיקתה בהנך טהרות וטהרות טמאות ודאי ושורפין (ג)ולאו כשאר מעת לעת לתלות: בעלה באשם תלוי. אם לאחר שפירשה מן הטהרות שהתה כדי שתרד מן המטה ותדיח פניה דאי לגבי בעלה בכי האי שיעורא הוי בעלה באשם תלוי דספק דם הוה בשעת ביאה ספק בתר הכי ה"נ ספק הוא אי הוה דם בשעת טהרות או לאו טהרותיה תלויות: בעלה פטור. כגון ששהתה יותר מכן דלגבי בעלה פטור דלאפי' אשם תלוי ליכא דמוקי' להאי דם לאחר ביאה הכא נמי טהרותיה טהורות ולית ליה לבר פדא טומאה מעת לעת כשמאי דאמר [ב] דיין שעתן או כארבע נשים שאמרו דיין שעתן [ו] ומתני' נמי דקתני היא טמאה וכולן טהורות אלמא ודאי בידיה מוקמינן דמטהרינן להך אלמא כבר פדא הוא דמשוי לטהרות טומאה ודאית היכא דבדקה שיעור וסת ולא כר' אושעיא דאמר אפי' בעלה בחטאת טהרותיה תלויות ואפי' כשיעור וסת לית ליה טומאה ודאית: בשלמא התם. גבי בעילה כי ראתה כשיעור וסת אמרינן בשעת ביאה הוה דם והאי דלא אתא עד השתא שמש עכביה אבל גבי טהרות אם איתא דהוה דם בשעת טהרות מאן עכביה הלכך ודאי טומאה ליכא אלא גזרת מעת לעת מדרבנן: משל דר' אושעיא. דאמר שמש מעכב את הדם: ילד שהוא לבא. הולך בנחת וממתין לזקן: נכנסו לעיר. ונפרדו זה לצד ביתו וזה לצד ביתו או הילד ממהר לבא: עוברה. דמיה מסולקין וכן מניקה וזקנה. בתולה האי בתולה בתולת דמים שלא ראתה מימיה ואפילו היא נשואה קרי לה בתולה להכי כדאמרינן בפרק קמא (לעיל דף ח:)

כאילו

יא א ב מיי' פ"ט מהל' איסורי ביאה הל"ז:

יב ג טוש"ע י"ד סי' קצ סעי' נג:

יג ד מיי' שם הל' לג ופי' כ"מ: סמג שם טוש"ע שם סעי' נ ופ"ש:

יד ה ו מיי' שם הל' לד ופי' כ"מ שם טוש"ע שם סעי' נג:

טו ז מיי' שם הל' לג טוש"ע שם סעיף נב:

תוספי הרא"ש

כאן למפרע כאן להבא. פרש"י דלמפרע תולה דלא מקלקלא בהכי אבל מכאן ולהבא (לא) [קא] מקלקלא לה. ולא מחוורא לתלות בהוראות לתמצאין. ונראה כפי' הרי"ר דפי' כאן למפרע כגון שבששה שלבשה השנית החלוק שריין לא היתה הראשונה טמאה משום כתם ולאחר כך מצאה כתם בחלוק אחר אינה תולה בה כיון דבשעת מציאת הכתם לא היתה הראשונה טמאה משום כתם אע"ג דאתלאי מילתא השתא שהיתה טמאה באותה שעה (א) אינה תולה: כאן להבא. כגון שלבשה השנית החלוק היתה הראשונה טמאה משום כתם שמצאה בחלוק אחר הרי זו תולה בה כיון דמיד יכולה לתלות מכאן ולהבא: באחורי כלים. מכאן ראיה שאין לפרש הא דאמרי' בפ' על אלו מומין נטמא גבו לא נטמא תוכו הא גבו טמא ראו"ב אמאי מטהר ר' נחמיה ומאי פריך פשיטא אלא אף גבו לא נטמא: מטהר היה ר' נחמיה אף מטלניות שאין בהן ג' על ג' [illegible]

תולין לקולא דאפי' לאחר שיעור וסת מטהרי' הטהרות. אלא הכא אם איתא לדם מאן עכביה. ותימה כיון שיכול להיות שלא בא הדם מקודם אמאי בעלה בחטאת ושמא יבוא תולין לקולא. וי"ל דסתם שרוב פעמים בא מקודם ובתשמיש איכא לאתלויי בעיכוב שמש איכא ודאי טומאה מן התורה:

א) נראה דל"ל אינה תולה. כאן לנכה כגון שבששה שלבשה החלוק בכר היתה וכו'.

מוסף רש"י

שהיו ישנות במטה אחת. במסכת נדה (סא.) מוקי לה במטלניות והזקנות זו בזו (קדושין פ:).

בשיעור וסת. לאחר מלאכה מיד, ובמסכת נדה (יד:) מפרש שיעור וסת, שעומד מתוך הקינוח לבד המקנף ולא מהמטה מיד אלא לקנח מיד (שם).

קדושין פ: (ע' תוס' סוטה כו: ד"ה נרים)

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה שתיהן וכו' למעמד הפנימית: (ב) ד"ה כבר פדא וכו' ושורפין ולאו כשאר:

הגהות הגר"א

[א] גמ' היה מעשה. נמחק היה מעשה:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה במטלניות וכו' משמע דלאו חשיב. עי' סוטה מז ע"ב תוס' ד"ה דלא מאי:

מוסף רש"י (שייך להלן דף סא ע"ב) בבגד שאבד בו כלאים. שנארג בו חוט של כלאים ואינו ניכר (פסחים מ: וכעי"ז ע"ז סה:). הרי זה לא ימכרנו לעובד כוכבים. דהואיל ואין כלאים שבו ניכרים אתי לזבוניה האי נכרי לישראל ולביש להו ישראל ולאו אדעתיה (פסחים שם). ולא יעשנו מרדעת לחמור. דילמא הדר שקיל ליה מהתם ותופרו כאחד מבגדיו (שם). אבל עושה ממנו תכריכין למת. דמהתם מו לא שקיל ליה, דבגדי המת אסורין בהנאה, ומת אין מצות נוהגות בו, דכתיב במתים חפשי, כיון שמת אדם נעשה חפשי מן המצות (שם וכעי"ז ע"ז שם) ולי קשיא אמאי אסור למוכרו, וליבטיל ההוא חוט ברובא, הא לאו מידכר מיל, דבכלאים לא אמר ליבטיל ברובה, דעיקר איסור כלאים לא אסרה תורה אלא ע"י מערובת, וכלאים מערבמין עירובין, ולא שייך בהו ביטול (תמורה לד.). בפולמוס של אספסיינוס. חיל שהביא אספסיינוס על ירושלים (סוטה מט.) חיל שהעלה אספסינוס קודם שבא טיטוס עליהם (גיטין ו.). שבעה סממנין. כל דבר המועיל לעבירו קרי ליה סם לגביה, ואין סם לשון טעם ולא לשון מרפא, אלא לשון דבר הצריך לתיקון חבירו (סנהדרין מט:). מעבירין על הכתם. לבדוק אם דם נדה הוא ולטמא טהרות שנגע בהן, או לצבע הוא והטהרות טהורות, ואם עבר כולהו שבע סממנין כסדרן ולא עבר הכתם דם הוא, דאם היה לא עבר בידוע שלצבע היה (שם. ועי' שבת צ.). רוק תפל. שלא טעם כלום כל אותו היום, תפל ריקם ועגג וחסר כל טעם מאכל, כגון דבר שלא נמלח דמיקרי תפל (סנהדרין שם). ומי גריסין. נמי לעיסת גריסין של פול שלועסין וכוססין אותו כהן (שם). ומי רגלים. שהחמיצו והסריחו (שם). נתר. מין אדמה הוא וקורין לה ניטרא (שם ושבת שם). ובורית. עשב הוא ומעביר כתמין וקורין ליה ריגנ"ו שבונרי"א (סנהדרין שם).